

Wyróżnieni włodarze powiatu białostockiego.

Książnica Podlaska im. Łukasza. Górnickiego na wniosek pomysłodawcy, Biblioteki Publicznej Powiatu Białostockiego od wielu lat przyznaje wyróżniającym się włodarzom statuetkę „**Przyjaciel bibliotek**”.

Na przestrzeni siedmiu lat, tj. od 2005 do 2016 przyznano 8 nagród. Zgodnie z założeniami każda biblioteka, funkcjonująca na obszarze powiatu białostockiego, mogła wytypować wójta lub burmistrza ze swojej gminy do tej nominacji. Kilka placówek skorzystało z propozycji inicjatora projektu.

Jak wszystkim zapewne wiadomo, pozycja bibliotek w środowisku lokalnym w dużej mierze zależy od oceny samorządowców, a przede wszystkim od włodarza, który docenia lub nie docenia działania tej instytucji. Bywa też, iż często korzysta z podpowiedzi radnych lub innych niezwiązanych z tematem. Ocena funkcjonowania placówek powinien być oparta na rzetelnym sprawdzeniu potencjału placówek i kreatywności personelu. W przypadku, gdy jest ona pozytywna wpływa to na bibliotekę korzystnie, ale bywają też opinie krzywdzące i czasem mają one wymiar bardziej prywatny. Takie osobiste animozje są niekorzystne dla naszych instytucji i budzą wiele złych emocji oraz wywołują burzliwe dyskusje. Wiąże się to z niepewnością i lękiem bibliotek przed negatywną oceną, a co gorsze – utratą pracy osób tam zatrudnionych. Dlatego tak ważną rolę odgrywają dobre relacje między dwiema stronami: władzą lokalną a podległą jej biblioteką.

Dobre, partnerskie relacje obu stron mają dla nas, bibliotekarzy ogromną wartość. Niekiedy mała zachęta do działania ze strony samorządowców wystarczy, aby „dodać skrzydeł”. Czasem tym stymulatorem działań jest zwykły SMS o treści: „Umiesz, potrafisz zrobić, a reszta to wymówka” (przytoczyłam przykład wysłanej wiadomości do pracowników gminy powiatu białostockiego przez wójta), warto spróbować, może na innych także zadziała.

Jakże sympatyczny jest odbiór oceny włodarza, który publicznie wygłasza swoją opinię o konstruktywnym zespole pracowników bibliotecznych, dobrze przygotowanych do realizacji zadań i do właściwej służby społeczeństwu lokalnemu. Czasem, choć trzeba przyznać, że raczej sporadycznie, słyszy się również stwierdzenia mniej budujące, że „należałoby wymienić sennych pracowników, niedostosowanych do obecnych realiów”. Pozostawiam to bez komentarza.

Jak zapewne wszystkim wiadomo, w gminie priorytetem są drogi, zaś kultura dla niektórych, opierając się na powszechnym przekonaniu, „na samym końcu potrzeb gminy”.

Dlatego tak istotne jest podziękowanie tym władarzom, gmin, którzy mają inne podejście do kultury.

Organizator przedsięwzięcia powołał komisję, którą tworzyli przedstawiciele dwóch działów: Książnicy Podlaskiej, tj. Biblioteki Publicznej Powiatu Białostockiego oraz Działu Instrukcyjno – Metodycznego, a członka Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich Oddziału Białostockiego. Otrzymała ona posiedzenie zatwierdzające lub odrzucające wniosek o przyznaniu wyróżnienia. Jury oceniała zasługi kandydata na rzecz biblioteki, biorąc pod uwagę szereg kryteriów, a najważniejszym była pochlebna opinia władza o bibliotece danej gminy. To dzięki otwartości i akceptacji władz lokalnych szereg placówek mogło zrealizować zamierzenia, które przyniosły dobre i satysfakcjonujące rezultaty w funkcjonowaniu i rozwoju bibliotek.

Komisja uwzględniała również ocenę środowiska lokalnego oraz przedstawicieli działów Książnicy Podlaskiej.

Ostatecznie wyróżnienie przyznawane jest samorządowcowi za całokształt działań na rzecz bibliotek. Staramy się rozpowszechniać ideę pomocy bibliotekom i promować władarzy przychylnych kulturze, a przede wszystkim „skarbnicom wiedzy”, którzy poprawiają wizerunek bibliotek publicznych w gminie.

Przy ocenie wzięto pod uwagę takie czynniki, jak:

- ◆ zarządzanie gminą powyżej dwóch kadencji,
- ◆ dobre relacje z biblioteką,
- ◆ uczestnictwo w imprezach bibliotecznych,
- ◆ wspieranie działań bibliotek,
- ◆ zapraszanie bibliotek na posiedzenia Komisji Kultury ... lub sesji,
- ◆ promocje działań bibliotecznych.

Nagroda ufundowana jest przez Książnicę Podlaską – Bibliotekę Publiczną Powiatu Białostockiego przy wsparciu sponsorów. Wybrany laureat otrzymał statuetkę, dyplom oraz książkę na spotkaniu z bibliotekarzami powiatu białostockiego oraz przedstawicielami środowiska lokalnego i przedstawicielami Starostwa Powiatu Białostockiego, a także Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich Oddziału Białostockiego.

Laureaci nagrody „Przyjaciel bibliotek”

Pierwsze wyróżnienie otrzymał:

- ◆ **11.05.2005** Pan Wiesław Pusz, Starosta Powiatu Białostockiego na szkoleniu bibliotekarzy w Filii Bibliotecznej Nr 6 w Białymstoku Książnicy Podlaskiej nt. „Nowe trendy w literaturze współczesnej” (jedyne wyróżnienie o takim charakterze). Wręczono statuetkę „Mędrzec powiatu białostockiego”, która w zamyśle ofiarodawców przedstawiała postać starosty, gospodarza największego powiatu w Polsce, który pełniąc to zaszczytne stanowisko przez wiele kadencji przyczynia się do rozwoju i rozkwitu naszego powiatu i, czuwa „nad wszystkim na danym terenie”. To samorządowiec niezwykle życzliwy bibliotekom i potrafi wyrazić wdzięczność i uznanie wobec codziennej pracy tej grupy zawodowej. Dla nagrodzonego starosty „książka jest oknem na świat, a biblioteka miejscem integracji społeczności lokalnej”.

Na przestrzeni wielu lat pozostali przedstawiciele poszczególnych gmin otrzymali wyróżnienie przedstawiające sowę – symbol wiedzy i mądrości. „Jej przenikliwe oczy dostrzegają więcej niż powiedziały usta” tak, jak jest w przypadku osób wyróżnionych tą statuetką, wykonaną z różnych surowców, np. drewna, ceramiki, szkła (w zależności od możliwości ofiarodawcy).

Statuetki otrzymali (w porządku chronologicznym):

- ◆ **30.11.2005** – Pan Witold Łapiński, wójt gminy Poświętne na jubileuszu 55-lecia funkcjonowania Gminnej Bibliotece Publicznej w Poświętnem, któremu towarzyszył wykład prof. dr hab. Franciszka Kobryńczuka pt. ”W świecie książek dla dzieci”,
- ◆ **14.03.2007** – Pan Antoni Pełkowski, burmistrzowi gminy Wasilków na seminarium pt. „Biblioteka publiczna w kształtowaniu kontaktu z władzami samorządowymi”, które zorganizowano w Filii Bibliotecznej w Studziankach,
- ◆ **12.12.2007** – Pan Jerzy Ułanowicz, burmistrz gminy Choroszcz na szkoleniu nt. „Promowanie działań biblioteki w czasopismach zawodowych” w Filii Bibliotecznej w Klepaczach. Tam też podziękowano Panu Piotrowi Dojlidzie, przewodniczącemu gminy Choroszcz, który również jako radny wspiera aktywnie bibliotekę,
- ◆ **1.04.2009** – Pan Tadeusz Matejka, burmistrz gminy Czarna Białostocka na szkoleniu bibliotekarzy „Autor – książka – wydawca - biblioteka XIX – XXI wieku”, połączonym z jubileuszem 60-lecia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czarnej Białostockiej,
- ◆ **15.09.2011** - Pan Wiesław Kulesza, wójt gminy Gródek na uroczystym otwarciu Filii Bibliotecznej w Załukach (jedyiny włodarz, który zaaprobował utworzenia nowej placówki), któremu towarzyszył wykład dr Małgorzaty Iwanowicz pt.”Nic trudniejszego niż prawdziwa rozmowa. O tym, jak i czy wart rozmawiać”,

- ◆ **8.05.2015** – Pan Marek Nazarko, burmistrz gminy Michałowo na uroczystym spotkaniu „Święta Książki i Bibliotekarzy”, na które zaproszono poetę, prozaika i tłumacza, Dyrektora Książnicy Podlaskiej Jana Leończuka,
- ◆ **17.02.2016** – Pan Krzysztof Marianowicz, wójt gminy Juchnowiec Kościelny na spotkaniu bibliotekarzy publicznych oraz nauczycieli-bibliotekarzy pt. ”Kreatywność w bibliotece od literatury do praktyki”–, realizowanym przez SBPOB oraz koalicjantów.

Należy podkreślić, że nagrodzeni laureaci piastują swoje stanowiska w samorządach od kilku kadencji wyborczych. Potrafią dostrzec działania bibliotek na terenie swoich gmin, zarówno te skierowane do dzieci, jak i dorosłych. To dzięki ich wsparciu materialnym, rzeczowym i duchowym biblioteki prężnie realizują swoje przedsięwzięcia.

Niektórzy wyróżnieni w chwili obecnej już nie piastują swych stanowisk, ale nadal wspierają biblioteki i ich działalność, m.in. są wiernymi użytkownikami swych księżnic. Czego przykładem jest obecny Starosta Powiatu Białostockiego, Pan Antoni Pełkowski (wcześniej pełniący funkcję burmistrza gminy Wasilków), który otrzymał symboliczną nagrodę w 2007 roku, a obecnie wspiera Bibliotekę Publiczną Powiatu Białostockiego, a jako gospodarz powiatu także inne biblioteki.

Przy okazji należy wspomnieć o przyjaznej współpracy ze Starostwem Powiatu Białostockiego, a w szczególności z Wydziałem Spraw Społecznych i Zarządzania Kryzysowego.

Liczymy na to, że w kolejnych latach lista finalistów zostanie powiększona o następnych „Przyjaciół bibliotek”, którzy zostaną uhonorowani sówkami i staną się wzorami dla innych. Bibliotekarze ogromnie cenią sobie takich Przyjaciół i zgodnie uznają, że należy ich promować, pokazywać innym i wyrażać wdzięczność, bo bez ich wsparcia i poparcia biblioteki nie mogłyby tak wspaniale funkcjonować, o czym przekonało się większość z nas.

Także dziś, z wielkim uznaniem dla wyróżnionych włodarzy i ich działania na rzecz bibliotek, pragniemy serdecznie podziękować.

Małgorzata Rokicka-Szymańska

Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku